

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI / PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU:**1.1. IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA:**

Trgovski naziv: **THIODANE E-35**
 Sinonimi: THIODAN 35 EC
 Specifikacija: 21126
 Koda izdelka: AE F002671 00 EC33 C7

1.2 UPORABA SNOVI ALI PRIPRAVKA:

Namen uporabe: Sredstvo za varstvo rastlin - insekticid
 Opis: EC- koncentrat za emulzijo

1.3 PODATKI O DOBAVITELJU:

Dobavitelj: Bayer CropScience d.o.o., Tržaška 132, 1000 Ljubljana
 Telefon: 01 242 74 70
 Fax: 01 242 74 80

1.4 TELEFON ZA NUJNE PRIMERE:

Telefonska številka za klic v sili pri proizvajalcu: Bayer CropScience, Frankfurt, Nemčija
 0049 69 305-6418

2. SESTAVA S PODATKI O NEVARNIHSESTAVINAH:

SESTAVA: endosulfan 352 g/l \pm 5%

OPIS: EC- koncentrat za emulzijo

OPIS NEVARNIH

SNOVI: endosulfan 6,7,8,9,10,10-heksaklor-1,5,5a,6,9,9a-heksahidro-6,9-Metano-2,4,3-benzodioksatiepin-3-oksidi

Koncentracija: 33 %
 CAS št: 115-29-7
 EEC številka: 204-079-4
 Index številka: 602-052-00-5
 Simbol nevarnosti: T, N
 R – Opozorilni stavki: 24/25,36,50/53

Solvent nafta (zemeljsko olje), lahka aromatska

Koncentracija: >25,00 %
 CAS št:
 EEC številka:
 Index številka:
 Simbol nevarnosti: Xn
 R – Opozorilni stavki: 10,37,51/53,65,66,67

tetrapropilen benzen sulfonat-Ca-sol

Koncentracija: >2,00 - <3,00 %

CAS št: 11117-11-6
 EEC številka: -
 Index številka: -
 Simbol nevarnosti: C
 R – Opozorilni stavki: 21,34,52/53

izobutanol

Koncentracija: >1,00 - <2,00 %
 CAS št: 78-83-1
 EEC številka: 201-148-0
 Index številka: 603-108-00-1
 Simbol nevarnosti: Xi
 R – Opozorilni stavki: 10,37/38,41,67

3. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH:

TVEGANJE ZA ZDRAVJE

Strupeno pri zaužitju.

Zdravju škodljivo v stiku s kožo.

Nevarnost hudih poškodb oči.

Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.

TVEGANJE ZA OKOLJE

Vnetljivo.

Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na v odno okolje.

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ:

Ob sumu zastrupitve takoj pokličemo zdravnika in mu pokažemo embalažo in navodilo za uporabo. Ponesrečeno osebo premestimo na svež zrak in jo zavarujemo pred mrazom.

PRI VDIHAVANJU: Odstranimo ponesrečenca iz onesnaženega območja. Kadar je vdihavanje hlapov intenzivno, takoj poiščemo zdravniško pomoč.

PRI STIKU S KOŽO: Slečemo kontaminirano obleko in telo umijemo z vodo in milom.

**PRI STIKU Z OČMI/
 SLUZNICAMI:**

Če pride sredstvo v oko, je potrebno temeljito izpiranje z mlačno vodo najmanj 15 minut.

PRI ZAUŽITJU: Če je ponesrečenec pri zavesti, mu izperemo usta.

Nezavestnemu ne dajemo nobenih tekočin.

Če ponesrečenec ne diha, mu damo umetno dihanje in takoj poiščemo zdravniško pomoč.

Če je pri zavesti, mora piti dovolj tekočine.

Poskušamo izzvati bruhanje. Pri tem pazimo, da bruhanje ne zaide v respiratorni trakt.

Ponesrečencu ne dajemo alkoholnih pijač ali mleka.

THIODANE E-35

Stran: 3/8

Pri prizadetem bolniku preverimo dihanje in pulz.

NAPOTKI ZA ZDRAVNIKA:

SIMPTOMI:

Pričakujemo lahko občutek vrtoglavice, dezorientacijo, bolečine v trebuhu ter glavobol.

ZDRAVLJENJE:

Zagotoviti in vzdrževati je treba vitalne funkcije. V primeru zaužitja je indicirana endotrahealna intubacija in lavaža želodca, nato damo še aktivno oglje in 30% vodno raztopino magnezija ali natrijev sulfat. Spremljamo dihalne funkcije, delovanje srca, ledvic, jeter in centralnega živčnega sistema. Spremljanje z EKG in EEG. Predpisana je še dializa (forsirana alkalna diureza) in antikonvulzivna terapija s fenobarbi toлом in 10% kalcijevim glukonatom.

Specifičnega antidota ni. Zdravljenje je simptomatično.

5. UKREPI OB POŽARU:

SREDSTVA ZA GAŠENJE:

primerna: vodna meglica, pena, CO₂, suh prah
neprimerna: niso določena

NEVARNI PRODUKTI PRI IZGOREVANJU:

V primeru ognja se lahko izločijo: žveplovi oksidi

ZAŠČITNA OPREMA ZA GAŠENJE:

Nosimo samouravnavne dihalne aparate.
Nosimo popolno zaščitno obleko.

POSTOPEK GAŠENJA:

Gasimo s privetne strani. Kontaminirano gasilno sredstvo je potrebno zbrati ločeno in ne sme pr odreti v tla, vode ali kanalizacijo. Izdelke odstranimo s področja požara, oz. posode hladimo z razpršenim vodnim curkom, da pritisk v njih zaradi vročine ne naraste.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH:

V PRIMERU NEZGODNEGA IZPUSTA OBVESTIMO CENTER ZA OBVEŠČANJE NA TELEFON 112.

OSEBNI VARNOSTNI UKREPI:

Ljudi odvedemo na varno, uporabljamo osebno zaščitno obleko.

OKOLJEVARSTVENI UKREPI:

Preprečimo izlitje v odtoke, površinske vode ali podtalnico.

POSTOPKI ČIŠČENJA PO NEZGODNEM IZPUSTU:

Po razlitem sredstvu potresemo absorpcijski material (pesek, zemljo, žaganje). Poškodovano embalažo in absorbirano razlito sredstvo damo v posebej označeno ustrezno posodo, katero dobro zaprto oddamo v

zbirnik posebnih odpadkov, pri pooblaščenemu podjetju za uničevanje nevarnih industrijskih odpadkov. V zaprtem prostoru tla speremo z vodo in de tergentom, večje količine vode za izpiranje zberemo v posode, da preprečimo onesnaževanje odtočnih kanalov, stoječih in tekočih voda. Na odprtem prostoru tal ne izpiramo ampak pri večjih razlitjih odstranimo še vrhno plast zemlje .

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO / PRIPRAVKOM IN SKLADIŠČENJE:

RAVNANJE: Med delom ne smemo jesti, ne piti in ne kaditi.
Roke in obraz umijemo med odmori pri delu, kakor tudi po končanem delu.
Zagotovimo izpušno ventilacijo.
Izdelek je vnetljiv; hlapi lahko v kombinaciji z zrakom tv orijo eksplozivno mešanico.
Držimo stran od vročine in virov vžiga.
Upoštevamo varnostne ukrepe, da se izognemo statičnemu naelektrenju, ki bi lahko povzročilo da bi se organski hlapi lahko vneli.

SKLADIŠČENJE: Sredstvo hranimo v izvorno zaprti embala ži, v hladnem, suhem in zaklenjenem prostoru, izven dosega otrok.
Hranimo ločeno od živil, pijač, semen in krmil.
Skladiščni prostori morajo biti dobro zračeni.
Priporočljiva temperatura skladiščenja je med 0 in 30 °C.
Primerni materiali za pakiranje so: steklo, aluminij, v peči lakirano jeklo.
Neprimerni materiali za pakiranje so polietilen, kavčuk.

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO / VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU:

MEJNE VREDNOSTI IZPOSTAVLJANJA:

Maksimalna dopustna koncentracija v delovnem okolju (MDK):
endosulfan (CAS št.: 115-29-7) 0,1 mg/m³ (VME) INRS (FR) 1999

NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO:

Med delom ne smemo jesti, ne piti in ne kaditi.
Vso kontaminirano obleko takoj slečemo.
Roke in obraz si umijemo pred odmori, kakor tudi po konča nem delu.
Delovno obleko hranimo ločeno.
Ne vdihavamo hlapov in se izogibamo stika s kožo in očmi.
Zagotovimo izpušno ventilacijo.

OSEBNA VAROVALNA SREDSTVA:

ZAŠČITA DIHAL: ni podatka
ZAŠČITA ROK: PVC ali nitrilne gumijaste rokavice
ZAŠČITA OČI: zaščitna očala / obrazni ščit
ZAŠČITA KOŽE: zaščitna obleka
DRUGA VAROVALNA OPREMA: Delovno obleko hranimo ločeno.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI:

Splošni podatki:

IZGLED: tekočina
 BARVA: blede bež do rjava
 VONJ: aromatičen

Podatki, ki so pomembni za zdravje, varnost in okolje:

pH (pri 20 °C): 4,5 – 6,5 določen pri 1% suspenziji v destilirani vodi
 VRELIŠČE: n.a.
 TALIŠČE: n.a.
 PLAMENIŠČE: 43°C
 VŽIGNA TEMPERATURA: 445°C
 SAMOVNETLJIVOST: n.a.
 EKSPLOZIVNE LASTNOSTI: n.a.
 OKSIDATIVNE LASTNOSTI: n.a.
 PARNI TLAK: n.a.
 GOSTOTA: ~ 1,07 g/cm³ pri 20 °C
 TOPNOST: v vodi emulgira
 TOPNOST/KVALITATIVNA: topno v aromatskih ogljikovodikih
 VISKOZNOST:
 dinamična 3 mPa.s pri 20 °C
 PORAZDELITVENI KOEFICIENT: n.a.
 n-oktanol/voda

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST:

KEMIČNA OBSTOJNOST: Toplotna razgradnja ni določena.
 POGOJI, KI SE JIM JE TREBA IZOGNITI: n.a.
 NEZDRUŽLJIVE SNOVI: Nevarne reakcije z močnimi kislinami in alkalijami.
 NEVARNI PRODUKTI RAZKROJA: Žveplov oksidi, klorove spojine.

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI:

Akutna toksičnost:

Oralno	LD ₅₀	podgana	39 mg/kg
Dermalno	LD ₅₀	podgana	266 mg/kg

Draženje kože: kunec draži
 Draženje oči: kunec draži - nevarnost hudih poškodb oči.

Senzibilizacija: budre ni preobčutljivostnega učinka (Buehlerjev test)

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI:

GIBLJIVOST: n.a.

RAZGRADLJIVOST: n.a.

KRATKOTRAJNI IN DOLGOTRAJNI UČINKI NA OKOLJE:

Ekotoksični učinki:

LC ₅₀	96h	ostriž (<i>Lepomis macrochirus</i>)	0,0056 - 0,01 mg/l
LC ₅₀	96h	salmnonidne vrste (<i>Salmo Species</i>)	0,0021 mg/l
EC ₅₀	48h	vodna bolha (<i>Daphnia magna</i>)	0,004 mg/l

13. ODSTRANJEVANJE:

Uporabnik mora oddati prazno embalažo, ostanke neporabljenega sredstva ali sredstva, k i mu je potekel rok uporabnosti, pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Ravnati mora v skladu z okoljsko zakonodajo, ki ureja področje ravnanja z nevarnimi odpadki.

14. TRANSPORTNI PODATKI:

Prevoz po kopnem

ADR/RID razred:	6.1
UN številka:	2995
Embalažna skupina:	II
Številka nevarnosti:	63
Ime in opis:	2995 ORGANOKLOROV PESTICID, TEKOČ, STRUPEN, VNETLJIV s plameniščem najmanj 23 °C (endosulfan, solvent nafta (zemeljsko olje) lahka aromatska)

Notranji vodni prevoz

ADNR razred:	6.1
UN številka:	2995
Postavka:	72
Črka:	b
Ime in opis:	2995 ORGANOKLOROV PESTICID, TEKOČ, STRUPEN, VNETLJIV s plameniščem najmanj 23 °C (endosulfan, solvent nafta (zemeljsko olje) lahka aromatska)

Pomorski prevoz

IMDG razred:	6.1
UN številka:	2995
Embalažna skupina:	II
EMS številka:	6.1-01
Onesnaževalec morja:	PP
Ime in opis:	ORGANOKLOROV PESTICID, TEKOČ, STRUPEN, VNETLJIV s plameniščem najmanj 23 °C (endosulfan 35%, solvent nafta (zemeljsko olje) lahka aromatska)

Prevoz po zraku

IATA razred:	6.1
UN številka:	2995
Embalažna skupina:	II
Ime in opis:	ORGANOKLOROV PESTICID, TEKOČ, STRUPEN, VNETLJIV s

plameniščem najmanj 23 °C
(endosulfan 35%, solvent nafta (zemeljsko olje) lahka aromatska)

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI / PODATKI O PREDPISIH:

Označevanje nevarne snovi oz. pripravka je v skladu s Pravilnikom o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi in pripravkov.

Simbol nevarnosti:

T

STRUPENO

N

OKOLJU NEVARNO

R – Opozorilni stavki:

- 10 Vnetljivo.
- 25 Strupeno pri zaužitju.
- 21 Zdravju škodljivo v stiku s kožo.
- 38 Draži kožo.
- 41 Nevarnost hudih poškodb oči.
- 50/53 Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
- 65 Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.

S-Obvestilni stavki:

- 1/2 Hraniti zaklenjeno in izven dosega otrok.
- 13 Hraniti ločeno od hrane, pijače in krmil.
- 20/21 Med uporabo ne jesti, ne piti in ne kaditi.
- 36/37/39 Nositi primerno zaščitno obleko, zaščitne rokavice in zaščito za oči/obraz.
- 45 Ob nezgodi ali slabem počutju, takoj poiskati zdravniško pomoč. Po možnosti pokazati etiketo.
- 61 Ne izpuščati/odlagati v okolje. Upoštevati posebna navodila/varnostni list.

16. DRUGE INFORMACIJE:

Besedilo R stavkov iz 2. točke:

- 10 Vnetljivo.
- 21 Zdravju škodljivo v stiku s kožo.
- 34 Povzroča opekline.
- 37 Draži dihala.
- 37/38 Draži dihala in kožo.
- 41 Nevarnost hudih poškodb oči.

- 51/53 Strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
- 65 Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.
- 66 Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože.
- 67 Hlapi lahko povzročijo zaspanost in omotico.

Podatki iz originalnega varnostnega lista pod točko 15:

Upoštevane morajo biti delovne omejitve za mladino.

Upoštevane morajo biti delovne omejitve za nosečnice, ter ženske, ki negujejo dojenčke.

Vsebina varnostnega lista je pripravljena na osnovi do sedaj razpoložljivega znanja. Zaradi tega se podatki ne morejo razlagati kot jamčenje za določeno lastnost opisanega izdelka ali njegove ustreznosti za posebno uporabo.

Viri:

Originalni varnostni list proizvajalca (Safety Data Sheet , issued on 21.05.2003)